

Chú Út

Nguyễn Xưa

Chú Út

Bà nội tôi có 3 người con trai À! Đúng ra là chỉ có 2, chú Út là con ngoại hôn của ông nội tôi. Bà nội tôi mang về nuôi, coi như con ruột mình. Trong thời kỳ nhiễu nhương Quốc, Cộng trước di cư, tôi không biết rõ năm nào, ông Nội tôi và bác Cả bị Việt Minh bắt và thủ tiêu mất xác. Năm 54, bà Nội dắt diu đám con cháu chạy vào Nam. Và có lẽ vì mặc cảm thân thế như vậy nên tính tình chú Út rất mực ngang bướng và cứng đầu.

Mẹ tôi thỉnh thoảng kể chuyện này để chứng minh cái tính ngang ngược của Chú. Hồi chú khoảng 17, 18 tuổi gì đó, chú đi làm trên một con tàu hàng hải nên kiếm được nhiều tiền, những ngày nghỉ chú thường hay bê tha bạn bè chơi bời nên ít khi ở nhà. Một bữa, chú về nhà giặt quần áo, phơi lên giây, rồi bỏ đi chơi, buổi chiều trời đổ mưa, Mẹ tôi thấy quần áo chú còn ở ngoài, tội nghiệp, nên gom vào trong nhà, rồi bà quên khuấy đi. Sáng hôm sau chú về, kiểm quần áo thấy còn ướt, chú mới chửi đồng:

- Mẹ kiếp nó chứ, chị đ... gì mà chị, quần áo của ông phơi lên thì cứ để mặc ông, nó lại đi thu vào để lấy chỗ phơi quần áo của nó. Ông lại mang lựu đạn về nổ cho banh nhà bây giờ.

Cả nhà đã biết tính chú nóng giận nông nổi nên không ai lên tiếng. Mẹ tôi biết là chú đang chửi bóng gió Mẹ, nhưng bà cũng im, không muốn gây phiền phức. Nhưng từ đó không ai dám đụng tới bất cứ thứ gì của Chú, có khi quần áo chú phơi cả tuần cũng không ai lấy vào.

Khi chú Út tới tuổi đi quân dịch, Ba tôi nhờ tháo vát và được sự quý mến của các ông Hội Đồng Xã nên được mời vào làm ban an ninh xã, không phải đi lính. Ba tôi mới nói với chú là để ba tôi lo liệu cho chú vào lính Địa Phương Quân. Nhưng chú nằng nặc không chịu, đòi đi lính nhảy dù. Đi vào quân trường độ 2 tuần lễ thì viết thư về năn nỉ ba tôi vào thăm và ngỏ ý muốn về làm lính địa phương, nhưng lúc đó đã quá trễ.

Ra chiến trường khoảng chừng 6 tháng, chú lò dò về nhà vào một buổi tối. Ba Mẹ tôi sững sốt. Chú kể lể:

- Đánh nhau ghê quá anh ạ, em sợ quá, em đào ngũ về.

Ba tôi gất nhẹ:

- Sao chú không ở lại rồi viết thư cho anh để anh tính xem sao. Bây giờ chú đào ngũ như vậy, quân cảnh mà bắt được thì cứ là ốm xác, lại còn bị đi lao cộng chiến trường nữa, cứ gọi là như tử.

- Vậy anh tính thế nào đây?

- Đến nước này thì chú cứ trú tạm đây, để sáng mai anh chạy đi hỏi thăm xem có cách nào không ?

Mấy ngày sau đó, Ba tôi xông xáo hết nhà này ông nọ để có thể kiếm cách giúp chú. Còn chú thì lại tới bạn bè nhật nhệch chi đó. Ngày thứ 3, chú về nhà mặt hầm hầm hỏi Mẹ tôi:

- Có phải cái Nga sắp lấy chồng không?

Mẹ tôi vô tư:

- Ủ! Nó tháng sau đám cưới với chú Kinh.

Chú hừ một tiếng rồi quay phắt ra ngoài hiên trước ngòi. Mẹ tôi lúc đó mới hiểu ra. Số là chú thương dì Nga, là em ruột mẹ tôi. Dì Nga đáng người cao dong dong, nước da trắng hồng, khuôn mặt hiền hậu dễ thương, nổi tiếng là có sắc trong cái xứ đạo nhỏ này. Bao nhiêu gia đình đã đánh tiếng cưới hỏi với ông Ngoại tôi.

Còn chú thì tính ngang bướng và cộc cằn nên đi không thích.

Lúc Ba tôi vừa về đến nhà, chú chặn liền:

- Việc của em anh đã lo được chưa?
- Chú cũng phải từ từ chứ, anh có hỏi nhiều chỗ nhưng chỗ nào cũng nói là phải đợi một thời gian mới trả lời được, mau lắm cũng phải vài tuần.
- Như vậy thì em ra đầu thú.
- Ở chú này nói hay nhỉ! Chuyện đến nước này đâu thể ngày một ngày hai mà xong ngay được.
- Không, nếu ngày mai mà không lo được thì em đi.
- Chú đừng nóng, có chuyện gì thì cũng phải từ từ mới giải quyết được.
- Như vậy ngày mai em đi.

Ba tôi đành chờ dài vì biết có nói thêm cũng không thay đổi được ý định của chú. Và thế là 6 tháng sau đó, Ba tôi cứ tháng tháng là phải cơm ruốc, thuốc lá đi thăm chú nơi cái vùng xa xôi nào đó vì chú đang bị phạt lao công và cấm túc.

Sau thời hạn lao công, chú được nghỉ phép một tuần lễ về thăm gia đình trước khi ra trình diện quân chủng mới. Trông chú thật lạ, chú đã đen sần nay lại đen thêm, gầy nhưng khoẻ. Lạ nhất là tính chú thay đổi hẳn, chú về lần này vui vẻ chứ không càu nhàu khó chịu như trước kia. Chú thăm hỏi Mẹ tôi, rồi giúp Ba tôi sửa nhà. Tôi thì thích nhất là chú móc ngay một nắm tiền cất để ở cạnh bàn ngoài phòng khách nói:

- Đây, tiền này các cháu muốn ăn kẹo hay cà rem thì cứ lấy mà mua, chú cho đấy

Tôi sướng nhất vì nhà chỉ có tôi và thằng em kế là lớn đủ để đi mua quà, những lúc không có chú ở nhà, tôi cứ đếm đi đếm lại đồng tiền các rồi tính nhẩm xem mình sẽ ăn những gì. Hôm trước ngày chú đi, buổi chiều tới giờ cơm, Mẹ sai tôi đi gọi chú về ăn cơm, trước khi đi chơi, chú đã dặn Mẹ tôi là chú đi chơi ở đâu, và còn dặn là phải gọi chú về ăn chung bữa cuối trước khi chú đi. Không may là khi tôi gặp chú thì trời đổ mưa tầm tã. Chú phải cõng tôi trên lưng rồi khoác cái poncho phủ bên ngoài. Vừa đi, hai chú cháu tôi vừa thăm thì nói chuyện, vì thế nên tôi cứ nhớ mãi cái buổi hôm ấy. Chú dặn tôi nhiều thứ lắm, nào là phải vâng lời cha mẹ, nào là phải ngoan ngoãn chứ đừng hư như chú, còn nhiều thứ lắm nhưng tôi còn bé quá làm sao nhớ hết. Tối hôm đó chú ngồi lại nói chuyện với Ba Mẹ tôi tới thật khuya mới đi ngủ.

Sáng hôm sau, lúc chú vừa đi khuất, Mẹ tôi, với giọng lo lắng, nói với Ba tôi:

- Anh này, sao em linh cảm có điều chẳng lành sẽ xảy ra cho chú Út. Anh thấy lần này chú về có lạ lắm không?

Ba tôi gạt đi:

- Em đàn bà cứ nghĩ vớ vẩn. Chắc là 6 tháng bị đầy nên giờ mới thăm chứ gì. Thôi thì cũng mừng.

Khoảng hai tháng sau, Ba Mẹ tôi nhận được tin báo tử. Chú chết vì chạy lên đỉnh đồi lấy lá cờ Việt Cộng xuống để cắm lá cờ Quốc Gia lên thay thế, ai ngờ Việt Cộng gài mìn lại dưới chân cây cờ. Khi Ba tôi đi nhận xác chú, người ta khuyên Ba tôi không nên nhìn vì không còn mặt mũi hình hài chi cả.

Khi quan tài chú về giữa nhà, và khi tiếng khóc của các Cô tôi cất lên rầu rĩ, tôi nào có hiểu đâu sự chết là gì, Cô tôi nói với tôi là từ nay chú sẽ không bao giờ về nữa. Và thế là tôi hiểu rằng từ nay tôi sẽ không bao giờ được nghe tiếng tiền các kêu lách cách trong túi quần chú, và sẽ không bao giờ tôi còn được đeo trên lưng của chú như tối trời mưa hôm nào. Tôi bỏ ra ngoài đầu hè ngồi khóc thút thít.

Nguyên Xưa